

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Proiectul „Rețeaua Promotorilor pentru Sate Curate - Cresterea constientizarii comunitatilor rurale din regiunea NV in legatura cu impactul activitatilor lor asupra mediului inconjuritor”

PROIECT CO-FINANȚAT PRINTR-UN GRANT DIN PARTEA
ELVEȚIEI PRIN INTERMEDIUL CONTRIBUȚIEI ELVEȚIENE
PENTRU UNIUNEA EUROPEANĂ EXTINSĂ.

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

De ce sate curate?

Sate curate:

- rauri cu ape limpezi si maluri fara deseuri
- pasuni curatate de spini si de deseuri
- paduri, peisaje curate in care nu gasim deseuri
- drumuri bine conturate, cu rigole de scurgere, fara deseuri pe margini
- cladiri intretinute si amenajate cu spatii verzi

Sate curate = impactul activitatii asupra mediului inconjurator este minimizat.

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Cum este impactat mediul de activitatea satului

Cele mai întâlnite activități daunatoare mediului:

➤ Apa:

- folosirea de îngrășăminte în exces (poluare cu nitrați, existența și la Apahida)
- aruncarea deșeurilor în apă și pe maluri
- folosirea bazinelor (foselor) neetane pentru apele uzate de la gospodării

➤ Sol:

- depozitari de deșuri și chimicale direct pe sol
- folosirea de îngrășăminte în exces

➤ Peisaje: deșuri voluminoase abandonate, drumuri cu depozitari de deșuri pe margine, clădiri darăpanate, lipsa spațiilor verzi amenajate

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Bune si rele in satul romanesc inainte de 1989

Bune:

- Aprilie – luna curateniei la sate:
 - Se curatau curtile si gradinile
 - Se varuiau pomii, inclusiv cei de pe trotuar, din fata proprietatii
- Nu erau atatea deseuri de ambalaje pe malurile apelor si pe marginile drumurilor
- Nu erau atatea deseuri voluminoase abandonate
- Nu erau atatea probleme cu freaticul din cauza apelor menajere din gospodarii

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Bune si rele in satul romanesc inainte de 1989

Rele:

- Deseurile rezultate de la gospodarii nu erau colectate de vreun serviciu de salubritate
- Costurile deseurilor generate erau externalizate (la parau)
- Folosirea de ingrasaminte chimice in exces, cu efect negativ de lunga durata asupra freaticului, pe suprafete mari (poluare cu nitrati)

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Dezvoltare durabila

Dezvoltare durabila = sa lasam generatiei urmatoare cel putin aceleasi sanse pe care le-am avut noi.

Ne referim la RESURSE, in toate formele ei naturale, cantitativ si calitativ.

Satul romanesc actual trebuie, in acest context, sa pastreze traditia lucrurilor bune si sa implementeze noi actiuni, benefice pentru generatiile urmatoare si prietenoase mediului inconjurator.

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Cum actionam ?

- Implementarea prevederilor legislației, în primul rând:
 - de mediu (pentru protejarea fiecărui factor de mediu)
 - din domeniul administrativ (pentru asigurarea infrastructurii și gestionare operațională)
 - sanitare și sanitar-veterinare (pentru protejarea omului și animalelor, în corelație cu mediul înconjurător)cu cele două componente: stimulare și coerciție.

- Educație: care poate face mai mult decât toate legile la un loc.

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Exemplificari

- Preventiv:
 - Protejarea resurselor: energie – panouri solare, eoliene, pompe termice
- Constructiv:
 - Asigurarea de recipiente corespunzatori pentru colectarea selectiva a deseurilor, dupa un program prestabilit
- Stimulativ:
 - Acordarea de compensatii (kg deseu menajer/kg deseu reciclabil), premii, etc.
- Coercitiv:
 - Amenzi pentru incalcarea prevederilor legislative – aruncarea deseurilor in parau, etc., chiar daca este mai greu intr-o comunitate mai mica

Exemplificari

➤ Educatie – factori implicati:

- Familia: exemplul personal, NU aruncam deseurile la parau, compostam etc.
- Scoala: colectare selectiva la scoala, concursuri – de adunat cu caruciorul din sat deseuri valorificabile, compensatii
- Primaria: informarea vizitatorilor, exemplu de colectare selectiva
- Biserica: 80% din populatie are cea mai mare incredere in biserica (dupa unele sondaje) – promovarea ideii de curatenie nu numai sufleteasca, exemplul personal al preotilor

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Exemplificari

- Gradinita cu program prelungit nr. 1 din Sangeorz Bai:
 - Au luat locul 1 pe judet, prin colectarea a 46,5 kg DEEE
 - Cei 20 copii au fost rasplatiti cu diplome si intrarea gratuita la Teatrul de papusi - Bistrita

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

La Cluj, legea-i lege!

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Ce planuri/programe avem?

- Sistem de management integrat al deșeurilor solide în județul Bistrița-Năsăud, proiect în derulare

Finanțare: FEDR – POS Mediu

- 1 depozit ecologic la Târbuiu (comuna Dumitra) și centru de management integrat al deșeurilor
- 1 stație de transfer la Bistrița
- 4 puncte de transfer în localitățile: Beclean, Năsăud, Sângeorz-Băi și Galații Bistriței

Realizarea:

- 2 centre de colectare a deșeurilor voluminoase și DEEE în municipiul Bistrița
- câte un centru de colectare în fiecare oraș al județului

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Ce planuri/programe avem?

- **Strategia de dezvoltare a județului Bistrița-Năsăud pentru perioada 2014-2020:**
 - extindere și modernizare rețele de apă și canalizare, stații de epurare
 - construirea unei fabrici de biogaz - folosirea deșeurilor regenerabile, comuna Budești
 - încurajarea compostării deșeurilor vegetale în propria gospodărie, în zonele rurale
 - implementarea unor măsuri tehnice de reducere a cantității de deșeuri pe baza unui studiu privind fluxul de deșeuri realizat după funcționarea sistemului integrat de management al deșeurilor
 - organizarea unor campanii de educare a cetățenilor privind colectarea selectivă
 - dezvoltarea și aplicarea politicilor de amenajare a teritoriului și urbanismul în sprijinul conservării biodiversității, etc.

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Vă mulțumim!

Isaia MAGHEAR

Expert protecția mediului

becris_cluj@yahoo.com

Tel. 0745-516 439

Fax: 0364-815 406

PROIECT CO-FINANȚAT PRINTR-UN GRANT DIN PARTEA
ELVEȚIEI PRIN INTERMEDIUL CONTRIBUȚIEI ELVEȚIENE
PENTRU UNIUNEA EUROPEANĂ EXTINSĂ.